

بازار قطر به کام ایران شد یا ترکیه؟

حدود شش ماه از باز شدن دروازه‌های قطر پس از بحران به وجود آمده میان این کشور با عربستان، به سوی کشورهای منطقه به ویژه ایران می‌گذرد. این فرصت درحالی برای صادرکنندگان ایرانی به وجود آمده که در این چند ماه بازرگانان ترکیه ای حضور بسیار پر رنگی در بازار قطر داشته و کالاهای خود را از مسیر ایران به قطر صادر می‌کنند.

به گزارش ایسنا، در نیمه خرداد امسال بود که با قطع روابط دیپلماتیک کشورهای حوزه خلیج فارس به رهبری عربستان با قطر دروازه‌های بازار این کشور به روی صادرکنندگان کشورهای منطقه به ویژه ایران باز شد.

قطر سالانه حدود سه میلیارد دلار واردات مواد غذایی دارد که قبل از قطع روابط با ائتلاف عربی، یکسوم آن را مستقیماً از طریق عربستان و امارات تأمین می‌کرد. اما در شرایط جدید فرصتی مناسبی برای ایران بود تا در بازار قطر حضور موثر پیدا کند و صادرات خود را به این کشور افزایش دهد. بر این اساس دولت فعالان اقتصادی و بخش خصوصی را ترغیب کرد تا در بازار قطر فعال شوند.

این در حالی بود که ترکیه به شدت بازار قطر را زیر نظر داشت و سعی کرد از فرصت به وجود آمده به بهترین شکل استفاده کند. ترکیه

پس از بحران در روابط سیاسی قطر با عربستان و ائتلاف عربی بخش زیادی از بازار قطر را تسخیر کرد و ویتترین فروشگاه های قطر از کالاهای ترک در همین چند ماه پر شد.

از سوی دیگر فعالان اقتصادی ایران سعی کردند تا با ترکیه رقابت کنند و بازار قطر را در دست بگیرند و در این راستا در همان روزهای نخست در تدارک صادرات مواد غذایی به قطر برآمدند و محموله های غذایی خود را در حجم های بالا به قطر فرستادند اما برخی موانع صادراتی مانع از این شد که روند صادرات کالا و مواد غذایی به قطر با شتاب بیشتری ادامه پیدا کند و عملاً ایران نتوانست در رقابت با ترکیه برای حضور در بازار قطر پیشی بگیرد.

آمارها حاکی از آن است که صادرکنندگان ایرانی پیش از وقوع تنش در روابط قطر و ائتلاف عربی، در طول سال ۱۳۹۵ حدود ۱۸ میلیون دلار مواد غذایی به این کشور صادر کردند و اکنون آمارها نشان می دهد که وضعیت تراز تجاری ایران و قطر در این دوره بهبود یافته است و صادرات ایران به قطر افزایش یافته است اما این افزایش در حدی نبوده که گوی سبقت را از ترکیه برای حضور در قطر ربوده باشیم.

وضعیتی که در بازار قطر برای ایرانیان پیش آمد بی سابقه هم نبود. قبل از این اتفاق مسئله تنش سیاسی میان ترکیه و روسیه پیش آمده بود و فرصت طلایی برای حضور تجار و فعالان اقتصادی ایران در روسیه فراهم شده بود اما عملاً اتفاق ویژه ای در روابط ایران و روسیه نیفتاد و حضور تجار ایرانی تغییر محسوسی در روسیه پیدا نکرد. اتفاقی که به نظر می رسد در مورد قطر هم تکرار شد و از فرصت پیش آمده استفاده چندانی نشد.

به نظر می رسد در میان تجار ایرانی و البته سیاست گذاران، استراتژی مشخص و مدونی برای صادرات وجود ندارد و به دلیل نبود همین استراتژی است که صادرکنندگان ما عملاً نقشه راهی برای حضور در بازارهای صادراتی ندارد و صادرات شان تنها محدود به دو - سه هایی که به یکباره به وجود می آید مانند روسیه و قطر استفاده چندانی نمی شود.

با وجود کشورهایی مثل ترکیه در همسایگی مان که در زمینه صادرات بسیار سریع عمل می کند نیازمند این هستیم که برنامه مشخصی برای صادرات داشته باشیم تا بتوانیم امکان رقابت در فرصت های به وجود

آمده را داشته باشیم و از رقبای خود عقب نمانیم.